

NA SAMOTNIH POTEH

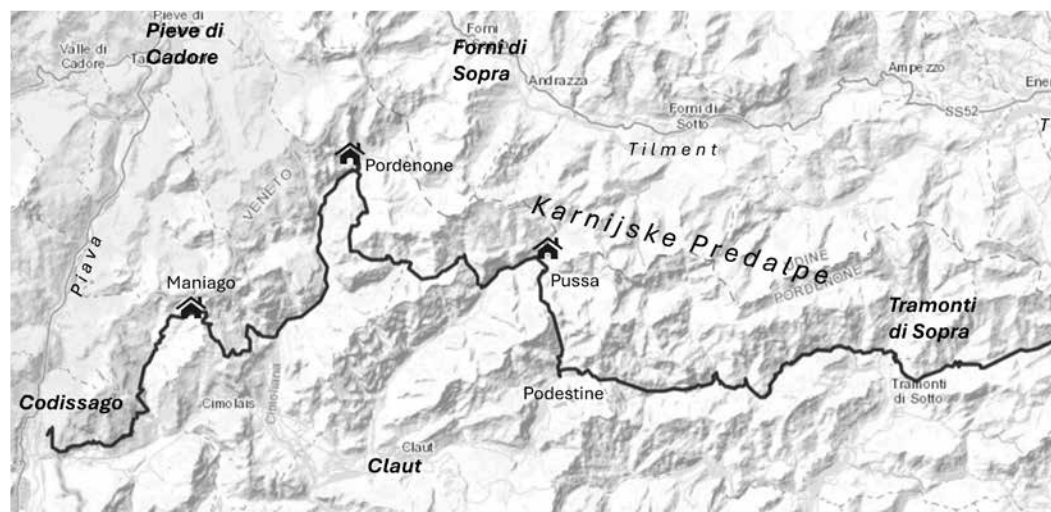
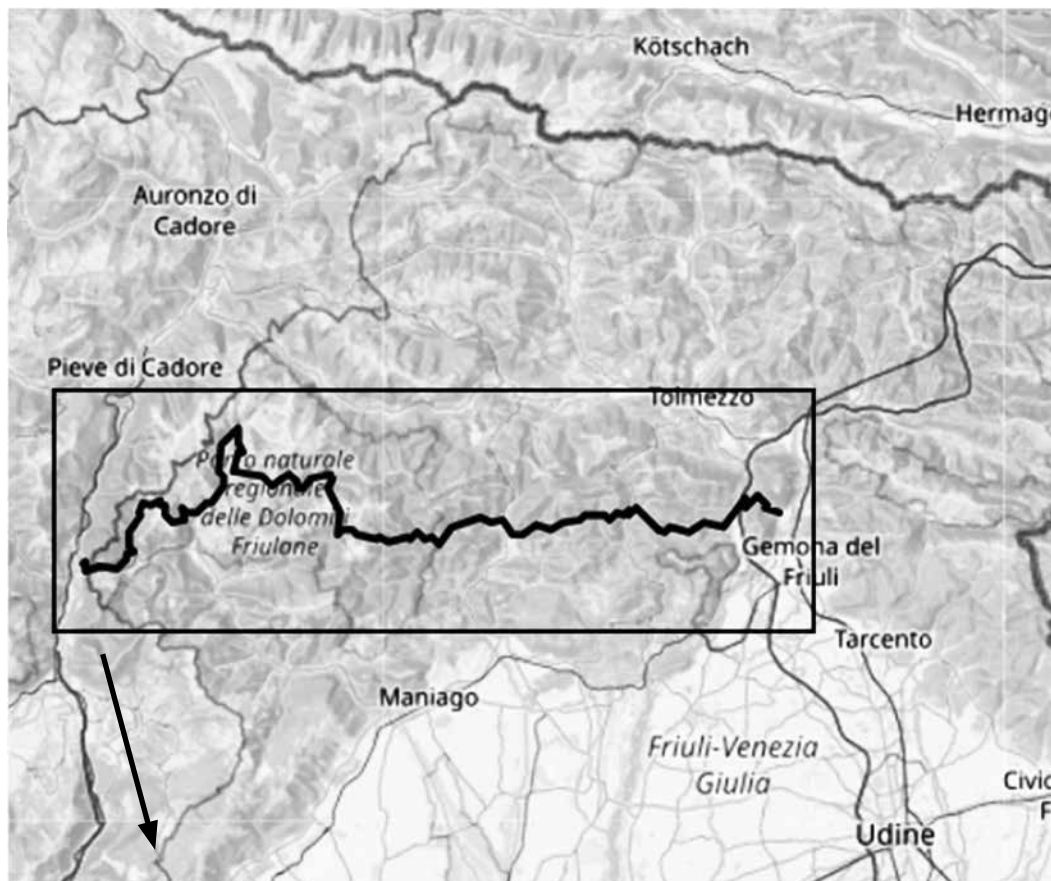
Peš čez Karnijce in skozi življenje

»Potopisna meditacija o samoti,
vztrajnosti in večnem iskanju
naslednjega življenjskega cilja.«
– Dušan Škodič, avtor knjige *Triglav je naš*

Vladimir Habjan

VSEBINA

1	Izgubljen v pozabljenem svetu	13
	<i>Torek, 9. julij, peti dan</i>	
2	Projekt Karnijci	21
	<i>Peš čez priljubljeno gorovje</i>	
3	Prvi koraki v svet gora	45
	<i>Petek, 5. julij, prvi dan</i>	
4	Čari brezpotij	81
	<i>Sobota, 6. julij, drugi dan</i>	
5	Vodnik po brezpotjih	109
	<i>Nedelja, 7. julij, tretji dan</i>	
6	V stenah, na grebenih	139
	<i>Ponedeljek, 8. julij, četrti dan</i>	
7	Ko greš na pomoč	167
	<i>Torek, 9. julij, peti dan, nadaljevanje</i>	
8	Pisec planinskih vodnikov	207
	<i>Sreda, 10. julij, šesti dan</i>	
9	Urednikovanje najstarejše revije	231
	<i>Četrtek, 11. julij, sedmi dan</i>	
10	Dva tedna pozneje	251
	Knjigi na pot (<i>Marija Štremfelj</i>)	257
	Omenjene knjige in priporočila	259
	Zahvale	263

I

IZGUBLJEN V POZABLJENEM SVETU

Torek, 9. julij, peti dan

Sesedem se v gosto travo. Teža nahrbtnika me kar zabije v tla. Velika je. Prevelika. Večja kot običajno, ko se podajam v hribe. To pa zato, ker sem šel na pot za več kot en dan. Razumljivo torej, da potrebujem več opreme. Predvsem pa imam preveč hrane, ki so mi jo naklonili oskrbniki, pri katerih sem prenočeval. Zelo prijazno od njih. Ni pa prijazno za moj hrbet, ki tega ne prenaša najbolje.

Spodnji pas nahrbtnika si s težavo odpnem in kar odnese ga stran. Olajšano zadiham, ko težko breme postavim v travo. Tole ne bo v redu, si rečem, spet sem v *zajebu*. Kar pomeni, da sem v težavah. Z roke si odstranim majhnega klopa.

Tako je vroče, da komaj lovim sapo. Po glavi mi tečejo potčki znoja. A me to ne vznemirja preveč. Bolj me mori to, kako se bom izvlekel iz situacije, v kateri sem se znašel. Ali je že tako hudo, da bom moral poklicati na pomoč? V zadnjih tridesetih letih sem kot gorski reševalec pomagal toliko drugim ali pa jim svetoval, kaj bi morali storiti v določeni situaciji ...

Ko bi vsaj vedel, kje točno sem. Tako bi lahko določil svojo lokacijo na zemljevidu na mobilnem telefonu in se usmeril nazaj na pot. Žal pa ni signala, ki nas, sodobne, od tehnologije odvisne ljudi, drži v stiku s svetom. In tudi rešuje. Tu, v Karnijskih Alpah, daleč od vsake civilizacije, je povezava redkokje na voljo. Če bi si že pred turo na telefon naložil vsaj zemljevid terena, bi lahko s pomočjo sledi GPS (globalni sistem pozicioniranja), ki jo imam, natančno določil svoje stojno mesto. A tega nisem storil, saj nisem pričakoval, da se bom izgubil na markirani poti. To je vendar smešno.

Tehnologije v gorah ne maram preveč. V naravi je pogosto priložnost, da se odklopim od nje – samo jaz in mati narava, sinhronizirana, kar se mi zdi izjemno. Če se preveč prepustim napravam, se odpovem svojim mislim, občutkom, samemu sebi. Potem sem odvisen od digitalnih pripomočkov, ne pa od izkušenj, ki sem si jih pridobil v dolгих letih obiskovanja gora. Ne, hvala. A zdaj bo, kot vse kaže, sledila kazen ...

Kar ne morem verjeti, kako sem lahko tako zabredel, da ne zmorem nadaljevati poti. Gosto rastje, ki me obdaja, mi onemogoča razgled. Polno je krošenj, tako na gosto so in polne listja, da se ne vidi prav daleč. Le globoko pod sabo med vejami vidim obrise jezera, kamor bi moral priti, a ne vem, kako do tja! Čez jezero visi ozek most, ki sem ga na poti do sem občasno že videl, čez njega vodi pot naprej, v civilizacijo. Ker tu, kjer sem zdajle, temu ne morem ravno tako reči. Tu je presneto nemogoč teren. Strm, poraščen s tako visoko travo, da mi ponekod sega do pasu, gibanje je komajda možno zaradi strmine in množice podrtega drevja, ogromnih ruš s koreninami in stotinami vejevja, ki se mi stalno mota pod nogami.

Morda bi šel lahko kar naravnost navzdol, a kar sem videl na poti, ko sem se prebijal do sem, me odvrča od tega. Silno strmo pobočje, kjer so zanesljivo skalni skoki, čez katere se brez vrvi ne bi mogel varno spustiti. Dobro poznam tak tip terena in bi mimogrede zabredel. Nazaj navzgor pa bi bilo nemogoče, saj bi za to potrošil preveč časa. Da ne govorim o tem, kako bi se utrudil, pa sem že zdaj skoraj na koncu z močmi. Vem namreč, koliko je hoja po brezpotnem terenu napornejša v primerjavi z uhojeno potjo. Pa še s tem težkim nahrbtnikom ...

Sam sem sredi več kot petnajst kilometrov dolge doline Canal Piccolo di Meduna z akumulacijskim jezerom Lago del Ciul, v katerega se steka več stranskih potokov, na sredi pa je velik jez. A vse to le slutim tam v daljavi.

Kako sem se sploh znašel tu?

Zakompliciralo se je pred dobro uro, ko sem na poti številka 398, ki vodi s škrbine Caserata, videl zadnjo markacijo. Nadaljeval sem tako, kot sem prišel do tja – za nosom, po komaj vidnih sledih, ki bi lahko bile markirana pot ali pa tudi ne. Ves dan sem hodil po takšnih poteh, ki večinoma niso prave poti. Ampak tako je pač v Karnijskih Alpah. Poti so drugačne kot pri nas v Sloveniji, kjer so v glavnem dobro uhojene in se težko izgubiš. Tu pa so komaj vidne, zgodi se, da stojiš na poti, pa sploh ne najdeš nadaljevanja.

Ko sem od zadnje markacije sledil obrisom poti ali bolje rečeno stečinam, ki jih naredi divjad, so te kaj kmalu izgubile. Storil sem to, kar priporočajo v takem primeru – šel sem kakih petdeset metrov nazaj do zadnje vidne markacije. Pa že to ni bilo prav enostavno. V redu, tam je torej bila še prava pot, ampak kam se nadaljuje? Spet sem se razgledoval,

vendar drugih sledi kot teh, po katerih sem prišel, nisem našel. Poskusil sem še enkrat po isti poti, morda se bo kaj odkrilo v nadaljevanju, sem razmišljal.

A se ni!

Teren je bil vse bolj brezpoten, zapleten in težko prehoden. Kam naprej, sem se spraševal. Ali gre pot nad mano, kjer sem bil, ali gre nižje? Bolj verjetno se mi je zdelo, da gre zgoraj, saj je kratek vzpon nakazoval tudi zemljevid, na katerem sem brezupno preverjal potek. Torej gor.

Šlo je s težavo, a počasi sem le napredoval. Nisem pa mogel hoditi naravnost, ker je bilo toliko ovir, da sem se jim moral ves čas umikati. Teren se je obračal na levo, kar je bil dober znak, saj je tako kazalo tudi na zemljevidu. A poti ni bilo. Ko se včasih takole vzpenjaš, pa tudi sestopaš, lahko slučajno naletiš na pot, ki jo iščeš. Na to sem računal. Iskal sem kakšno vodoravno linijo, ki bi pomenila pot, a je ni in ni bilo. Niti zgoraj niti spodaj. Zato sem nadaljeval. Nekam bom že prišel, sem si govoril.

Minute so se nabirale, rešitve pa ni bilo na vidiku. Čas me ni preveč preganjal. Bilo je okoli ene popoldan, a vseeno bi moral čim prej najti pot, ki bi me pripeljala v dolino. Cilj tega dneva je bilo naselje Tramonti di Sopra, ki pa je bilo še silno daleč. Bolj me je skrbelo to, da sem bil že precej utrujen in da nisem imel več tiste moči, ki bi jo v takšni situaciji potreboval. Zadihan sem se ustavil in se usedel v travo. Nisem več videl druge možnosti, kot da bi poskusil srečo z vratolomnim spustom naravnost navzdol. Če bom naletel na skoke, potem bom res dobesedno – v riti.

Neverjetno zoprno je občutek, ko si v takem stanju. Ko potrebuješ pomoč ali vsaj hrabrilno besedo, napotek, a si sam,

brez signala, nihče ti ne more svetovati, v katero smer bi se moral obrniti.

Vstal sem, namenjen naravnost navzdol, ko mi je nekaj višje v oči padel majhen možic. Kupček kamenja, ki ga postavijo planinci ali lovci. Možic je znak nekoga, ki je bil tam pred tabo in te vabi, da greš tja, te usmeri, ti kaže pot. Da, lahko bi bila tudi pot!

Čakaj, čakaj, sem si rekel in se pogнал navzgor, koliko hitro sem pač še zmoget. Takoj mi je v oči padla dokaj vodoravna linija za možicem, ki bi res lahko nakazovala pot. Hitro sem bil pri njem in res sem odkril komaj vidno stezico, no, bolj njen ostanek.

Ali je to končno moja pot? Tista, ki jo iščem že celo uro? Markacij sicer nisem videl, a morda so kje naprej, saj tudi do tiste zadnje niso bile prav na gosto posejane. Spreletel me je občutek, da je rešitev blizu. Videti je bilo, da sem znova na pravi poti in da se bom kmalu izvlekel iz težav. Gremo naprej, sem si rekel hrabilno.

Sledil sem občasnim možicem in se prebijal dalje. Počasi je šlo. Ves čas malce navzgor. Čez velike ruše podrlih dreves, pod debli in nad njimi, čez trave in robove po strmim terenu. Opraskan, utrujen. Vse dokler nisem zaslišal šumenja vode. Potok, odlično, saj mi je tekočine že primanjkovalo. Grapica s šumečim potočkom je bila prav simpatična. Spet sem vrgel težko breme z ramen na tla ob potoku in izvlekel dve prazni pollitrski plastenki. In sem pil, pil ... Z malim curkom potočka sem napolnil obe plastenki do vrha. Voda ni bila prav mrzla, a vseeno je bila dovolj osvežilna. Po rokah so mi gomazeli nebodijhtreba klopi, ki sem se jih komaj sproti otepal.

Naprej, naprej moram, sem si dopovedoval. Stezica je vodila za rob. Se bo tam končno usmerila navzdol, kot je bilo videti na zemljevidu?

Ne, žal ne, še vedno je tekla naprej v isti smeri, ves čas rahlo navzgor. Torej sem še prenizko. Svet okoli mene je postal vedno bolj strm in vse bolj skalnat. Tole ne bo v redu, mi je govoril občutek, ki se do zdaj ni velikokrat zmotil. Le kje sem se znašel? Za novim robom je bilo spet isto: naprej gor in gor v isti smeri, pa spet in spet ... Dokler nisem končno dojel, da to ne bo prava smer, da tu ne bo rešitve. Da torej nisem na pravi poti in možici vodijo nekam drugam.

Sedim torej v travi sredi ničesar na neki imaginarni poti, ki vodi kdove kam. Razgledujem se okoli, a se mi sploh ne sanja, kam bi moral, kje je zdaj tista presneta markirana pot, ki sem jo tako nesrečno izgubil. Spet mi prihajajo misli o klicu na 118, kar je številka za pomoč v gorah v Italiji, ali pa 112, enako kot je pri nas. Obe potegneta. Tudi v krajih brez signala. Vsaj upam, da je tako.

Mislil sem že, da sem se nekako izvlekel in le našel pravo pot, a je bil novi udarec še toliko bolj boleč. Očitno sem res izgubljen. Nekje na koncu možganov me je prešinilo: No, kako se boš pa zdaj odzval? Boš kaj paničen? Koliko me res skrbi stanje, v katerem sem se znašel?

Presenetljivo me vse skupaj v bistvu niti ne vznemirja preveč, saj vem, da rešitev vedno obstaja. Je pa občutek pri tem silno neprijeten. Ampak nekako se bom že izvlekel, tudi če s pomočjo kolegov italijanskih gorskih reševalcev, si dopovedujem.

Bolj me skrbi za moj projekt! Projekt, ki sem ga zastavil pred petimi dnevi, zasnoval pa na začetku leta. Se bo res

tako žalostno končal – s porazom? Namesto da bi si čestital ob dolgem prečenju južnega dela Karnijskih Alp, bom moral priznati neuspeh? Saj če ga ne bom dosegel, tega razen mene ne bo vedel nihče. Ampak poraz je poraz ne glede na to, kdo ve zanj. Dovolj je, da vem jaz. Moj pohod, ki se bo očitno žalostno končal z reševalno intervencijo ...

Ali bo res tako?

2

PROJEKT KARNIJCI

Peš čez priljubljeno gorovje

Projekt, ki sem ga zastavil, je bilo prečenje južnega dela Karnijskih Alp.

Karnijci so moje priljubljeno gorovje. Do Slovenije ne sežejo, saj so v Italiji, nekaj malega tudi v Avstriji. Zahodne Julijske Alpe so vzhodni rob Karnijcev, njihov zahodni rob pa so Dolomiti, ki so po svoji izjemni lepoti znani po vsem svetu. Karnijci so prostrani in precej podobni Julijskim Alpam. Najvišji vrh je slabih sto metrov nižji od Triglava, Coglians ali po nemško Hohe Warte, visok 2780 metrov, ki leži v severnem delu gorovja.

V čem so čari tega gorstva, se danes ne sprašujem več. Spoznal sem jih več kot dovolj. V prvi vrsti je to zelo privlačen gorski svet, ki ga kar ne zmanjka. Nikoli, prav nikoli, teh gora ne moreš spoznati do konca. Ko že misliš, da si obiskal skoraj vse, se pred tabo razkrijejo nove doline in novi vrhovi, s katerih vidiš spet nove cilje ... Preprosto preveč jih je za eno življenje.

Pa gore niti niso vse. Veličastno raznolika je tudi pokrajina, dežela sama. Razgibani gorski svet povezujejo mnogi prelazi,

nekatero gorske ceste pripeljejo tudi do višine dva tisoč metrov, kar je za slovenske razmere res visoko. V gorska pobočja se zajedajo številne dolge doline, ki se po vijugastih soteskah končajo v zatrepih. Planinske in pastirske poti povezujejo vršace, po katerih lahko v samoti hodiš dneve in dneve.

V južnem delu gorstva se čuti vpliv obmorskega podnebja, zaradi česar je rastlinje bolj pestro in drugačno, kot ga običajno pričakuješ v gorah. Tako lahko hodiš po neskončnih travnatih poljanah, posejanih z borovci, ki jih preletavajo grifoni – beloglavi jastrebi, ujede iz družine kraguljev. Nikjer v naših gorah nisem videl toliko košut kot v Karnijcih.

Svoj čar imajo tudi mesteca in vasi, industrije pa skorajda ni. Vasice, kot Claut, Cimolais, Erto, Sauris, Tramonti di Sopra, Forni di Sopra, Presariis, Bordano, Ampezzo, San Stefano di Cadore, so idilični kraji, kjer se moraš nujno ustaviti, saj dihajo na poseben način. Kot da se je tam čas ustavil pred desetletji, morda celo stoletji. Nič modernega ni tam – stara arhitektura, hiše s kamnitimi zidovi in tlakovane ozke ulice, majhni trgi, debela obzidja, skalni mostovi, vse nekako stisnjeno na majhen prostor, urejena okolica, ljudje, ki klepetajo v lokalih – skratka, podoba pokrajine, kakršna je bila nekdaj.

Gorski svet ima tudi žalostne »spomenike« – mnoge ostanke prve svetovne vojne. Kamor koli se obrneš, kjer koli hodiš, povsod naletiš na mulatjere, bunkerje, vojaške zgradbe ... in je hoja skozi prostrane gozdove ter travnate planjave, kot bi hodil skozi pretekli čas. Skozi čas, ko so ljudje še živeli visoko v gorah, po odročnih dolinah, ko je bilo življenje precej težje, kot je zdaj. Za tiste redke, ki so ostali, večinoma po dolinah, je še vedno težko. Po gorah stalnih prebivalcev ni več, tam so le še ruševine nekdanjih hiš in koč, podrti zidovi in ostanki

škarj, ki nakazujejo, da je nekdaš tam teklo življenje. Pravi muzej na prostem.

In še nekaj je: prav je, da se kdaj odpravimo tudi kam čez mejo. Tudi zato, ker so bili nekateri od teh krajev nekoč poseljeni s slovenskim življem. Na to nas še danes spominjajo mnoga slovenska imena globoko na današnjem italijanskem in avstrijskem ozemlju. Žal pa z vsakim letom bolj tonejo v pozabo. Ali še kdo ve, kaj predstavljajo imena, kot so Tablja, Mokrine, Prikotič, Konjski špi, Lonice, Šinavc, Poludnik, Ukva, Šenkantrija?

Moj načrt je bil torej prečti Karnijske Alpe od zahoda do vzhoda, od reke Piave na zahodnem robu Karnijcev pa do reke Tilment na vzhodnem robu, od vasice Codissago pri kraju Longarone pa do vasice Oncedis pri kraju Alesso, kamor s hribov v dolino pripelje markirana pot, ter še nekaj naprej do vasice Bordano tik od reki Tilment. Tako bi šel od reke do reke, čez vse Karnijce, z roba Dolomitov pa vse do roba Zahodnih Julijskih Alp, vse v Italiji.

Čeprav sem prehodil že velik del tega gorovja, sem bil v teh gorah večinoma vsakokrat le na enodnevni turah. Želel pa sem še bolje spoznati to deželo in kraje ter se potopiti v morje karnijske pokrajine, postati del nje.

Zadnjih štirideset let je bilo moje življenje vpeto med službo in ostale (družinske) obveznosti. Ni bilo prav veliko priložnosti, da bi se ustavil in si vzel čas za kaj več kot za eno- ali dvodnevno turo. Na večdnevni poti pa si bom lahko vzel tudi čas za obujanje spominov na svojo hribovsko pot. Že dlje časa

Monte Duranno, najzahtevnejši karnijski vrh. Pod njim je potekala avtorjeva pot prvi in drugi dan.

pregledujem svoje planinske dnevnike, osem jih imam. Vanje po očetovem zgledu že dolga desetletja vpisujem vtise s tur po gorah. Od prvih korakov v svet gora, ki sem jih naredil z njegovo pomočjo, do spoznavanja markiranih poti po slovenskem visokogorju, prek odkritja čarov brezpotij, večletnega obdobja vodenja po gorah z mnogimi elementi vzgoje, prek dotika alpinizma in mnogih reševanj, pri katerih sem sodeloval, in vse do pisanja člankov, planinskih vodnikov in leposlovnih knjig, ki me od rane mladosti neizmerno navdušujejo, ter nenazadnje do dolgoletnega urejanja najstarejše slovenske revije *Planinski vestnik*. Vse imam zapisano.

Ko sem na mrzel februarski dan leta 2001 prvič stal na Lepem vršiču – z italijanskim imenom Cima Bella –, ki leži prav na vzhodnem robu Karnijcev, in se razgledoval tja daleč na zahod, kjer so se odpirali nešteti vrhovi, ki jim sploh nisem vedel imena, si niti v sanjah nisem predstavljal, da jih bom večino v naslednjih letih tudi prehodil. Beli zasneženi vrhovi so se odkrivali pod temno modrim nebom, tako značilnim za zimske dni. Toliko jih je bilo, da sem jih s pogledom komaj zaobjel. Gorovje je bilo videti prav magično, tako privlačno, neznano in skrivnostno. Mislim, da se takrat sploh nisem zavedal, da sem bil prvič na enem od karnijskih vrhov, vem le to, da sem se pri smučanju v dolino tako grdo zvrnil, da sem z glavo padel v potok. No, na srečo ni bilo kaj hujšega od začudenih pogledov drugih turnih smučarjev.

V tistih časih sem pogosto obiskoval Dolomite, kamor ljubitelji gora radi zahajamo, saj so naravnost čudoviti. Cestnih

poti do tja je več, lahko greš po južni strani čez Furlansko nižino ali po severni strani po dolini Drave, lahko pa kar po sredini po dolini reke Tilment in čez prelaz Mauria – v vseh primerih se voziš mimo Karnijskih Alp. Posebno pri vožnji ob reki Tilment se pelješ skozi vasice in mala naselja, od koder se na obeh straneh doline odkrivajo mnogi vrhovi, nekateri bolj kopasti, drugi presenetljivo nazobčani. Katere gore neki so to, sem se mimobežno pogosto spraševal. A moje misli so takrat zasedali višji vrhovi in zahtevnejši cilji.

Leta 2007 sem bil dva dni zaporedoma v Karnijcih. Sredi julija sem prečil masiv gore Sernio od severa na vzhod. V svojem planinskem dnevniku imam zapisano »Prvič v Karnijcih«, kar pa ni povsem točno, saj sodi Lepi vršič, na katerem sem že bil, tudi v to gorovje. Tura na Sernio je bila malce čudna, saj vzpon poteka po alpinistični smeri, sicer ocenjeni le z dvojko, kar ni posebej težko, a spominjam se, da sem bil brez vrvi. Lahko naletiš na detajl, ki je siten in bi se moral varovati, da bi varno prešel ta del. Lahko te preseneti skalni odlom v steni in ti močno oteži napredovanje, tega nikoli ne moreš vedeti vnaprej, to se dogaja. Na take primere sem v hribih že večkrat naletel, na primer ko sem plezal Hornovo smer v Jalovcu. Zato sem bil takrat malce napet in tudi jezen sam nase. Slaba volja, ki je bila posledica moje napake, je tja proti vrhu, ko se teren položi, le izzvenela. Dan pa je bil precej mrčast, zato ni bilo veliko možnosti za razgledovanje, v takih razmerah vidiš le bližnje gore, vse ostalo je v nekakšnih meglicah, neostro, neprivlačno. A tudi v takih razmerah sem začutil, da so Karnijci še kako privlačni.

Takoj naslednji dan sem se s kolegi iz alpinističnega odseka podal še na Konjski špic (Rosskofel) nad prelazom Mokrine,

in sicer po alpinistični smeri Via Fausto Schiavi, ki seže tja do slabe trojke, torej ni pretežavno, sestopili pa smo po vzhodnem grebenu. Tudi ta dan je bil meglen, razgled na vrhu pa nič kaj obetaven.

Čez mesec dni sem že stal na najvišji gori v Karnijcih, na Cogliansu, in v dveh dneh spoznal vse najvišje gore tega območja. Ko se mi je v tistem zgodnjem jutru s koče, kjer sem prespal, odkril pogled na kot solza čisto okolico, kar verjeti nisem mogel. So vse to res Karnijci? Nad zelenimi travnatimi hrbti so se dvigali mogočni skalni vrhovi, obsijani z rdečo jutranjo svetlobo. Kakšni kontrasti! Za enim obzidjem z množico slikovitih kulis so bili nanizani novi in novi hrbti ... Nepregledna paleta razgibanih skulptur se je izgubljala v daljavi. Kaj so ti vrhovi? Kdaj bom vse to spoznal? Ta pogled je bil kot vabilo in moral sem se odzvati!

Počasi sem začel odkrivati Karnijce, z njimi sem se vedno bolj povezoval. Odločilen pa je bil trenutek, ko me je leta 2009 publicist in avtor mnogih knjig Andrej Stritar v spremstvu žene in hčerke povabil na turo na Cimo dei Preti (2706 m). To je glavni in najvišji vrh najzahodnejše gorske skupine, ki meji že na Dolomite. Po dolgi vožnji po avtocestah in mnogih zavitih lokalnih cestah smo se znašli v meni popolnoma neznanih krajih, v razpotegnjeni dolini, nad katero so se dvigali mogočni skalni vrhovi. Dolg in naporen vzpon prvega dne smo končali na bivaku Greselin. Skupaj z dvema Italijanoma smo prespali na pogradih v majhni rdeči kovinski škatli. Jutro je bilo še lepo, napoved za nadaljevanje dneva pa žal ni bila najboljša. Zgodaj zjutraj je v daljavi na jugu iz meglic izstopal plečati Col Nudo, nekaj višje nad bivakom pa se je za robom odkril s soncem

obsijani Duranno in pokazal svojo ostro podobo, ki je značilna za najbolj nedostopne dolomitske gore. Čez strmi skalni skok, kjer smo se navezali in varovali, smo dosegli vršni del Cime dei Preti, s katere so se pokazali dolomitski pravaki. Ob osmih zjutraj smo vsi skupaj stali na vrhu, kjer ni prav veliko prostora.

Še danes imam v spominu natančno sliko razgleda, ki se nam je takrat ponujal: povsod so bile same gore, gore ..., veliko jih je bilo ostrih kot nož. Sonce je obsijalo dolomitske vrhove, na drugi strani pa so bili vidni le obrisi. Meglice so se že podile okoli vrhov in dajale podobo mističnega skrivnostnega sveta. Razen nekaterih dolomitskih gora nisem poznal ničesar, nobenih imen vrhov. Kdaj bom vse to spoznal, sem se spraševal. Kaj so ti vrhovi, grebeni, špice? Časa ni bilo veliko, ker so nas vse bolj zagrinjale megle, zato ni bilo možnosti, da bi imena preverjal na zemljevidu. Tako ali tako jih je bilo preveč ... Ampak ni mi dalo, da bi ostalo tako, da bi te gore zame ostale neznanke. Ne, tega nikakor nisem hotel. Moral sem ugotoviti, za katere vrhove gre.

To je bila usodna odločitev tistega dne. Trnek je bil vržen in jaz sem se ujel.

Čez en mesec je »padel« tudi sosednji Duranno. Ko sem se vračal z dveh širitisočakov, Nadelhorna in Weissmiesa nad Saas-Feejem, sem se za vzpon nanj zmenil s kolegom iz alpinističnega odseka in njegovo ženo. Z zguncanim tovornjačkom sta se pripeljala do vasice Erto, kjer sem ju že čakal. Od tam do izhodišča vodi ozka izredno izpostavljena gorska cesta, na kateri se težko srečaš z drugimi avtomobili. A nekaj jih je vseeno bilo in vsi so se – ko so videli, kaj jim prihaja nasproti – hitro umikali.

Duranno od vseh vrhov v Karnijcih velja za najzahtevnejšega, težavnost plezanja običajnega pristopa se mestoma približa štirici. To pa ni več brezpotje, tu potrebuješ znanje plezanja, varovanja in nekaj tehnike. To ni več dvojka, ki jo zmore marsikdo. Vršni, najzahtevnejši del smo preplezali brez težav in še pred deseto uro stali na vrhu, na katerem je bilo prav tako zelo malo prostora. Sosednja Cima dei Preti, kjer sem bil pred mesecem dni, je bila videti kot na dlani, dobro se je videl pristopni vršni del, kjer smo se vzpenjali. Tudi tokrat so se okrog množice vrhov podile meglice. Sestop je predstavljal vrsto spustov po vrvi, kar nam je vzelo kar precej časa. Spomnim se, da sta se dva Italijana pri vzponu mučila v najbolj zahtevnem skoku, a jima ni uspelo, nista prišla čez. Ni kaj, te gore ne smeš podcenjevati. Vožnja nazaj domov je bila zabavna, saj je imel tovornjaček nekakšno okvaro, zaradi česar ni zmozel več kot sto deset kilometrov na uro po avtocesti, pa smo se zato vozili precej dolgo ...

To so bili začetki mojega vstopa v Karnijce. Potipal sem nekaj gora v bližini Slovenije, najvišjega v gorovju in tudi dve najzlahtnejši tam daleč na robu Dolomitov. Vmes pa se je bohotila pisana paleta vrhov, ki so me še zanimali. Prvi nključni obiski so bili kot sladkorčki, ki so zgolj zbudili apetit in do načrtnega naskakovanja je bil le še korak. Toliko gora, kolikor jih je na tem območju in vse so dovolj blizu – kaj bi hotel še več! To je pravšnje zame, za moj radovedni in raziskovalni duh.